

Asia: VN/20253/2024

Lausuntopyyntö: Fossiilittoman jouston työryhmän loppuraportti

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

MTK lausunto fossiilittoman jouston työryhmän raportista

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua fossiilittoman jouston työryhmän raportista. MTK:n näkemyksen mukaan on kannatettavaa, jos määriteltyä minimiehtoa paremmasta joustokyvystä hyötty pisteytyksessä. Samoin MTK tukee työryhmän päätelmää, että mekanismi tulisi lähtökohtaisesti toteuttaa teknologianeutraalisti, joskin teknologianeutraliteetin toteutumisessa tulisi huomioida MTK:n jäljempänä kuvaama tilanne.

MTK:n näkemyksen mukaan on perusteltua vaatia, että sähköntuotannon on oltava asetuksen mukaisesti aina fossiilitonta. Sen sijaan MTK suhtautuu varauksellisesti työryhmän ehdotukseen, voisiko todentamisen hoitaa alkuperätakuiden avulla. MTK:n näkemyksen mukaan alkuperätakuiden käyttäminen tulisi poissulkea tilanteessa, jossa joustokapasiteettiin tarjottavassa tuotannossa käytettäisiin fossiilista polttoainetta, jonka uusiutuva ominaisuus hankittaisiin alkuperätakuiden muodossa Suomen ulkopuolelta. MTK:n näkemyksen mukaan Suomen energijärjestelmän resilienssiä tukevat parhaiten ratkaisut, joissa myös koko uusiutuvan polttoaineen tuotantoketju on Suomessa, eikä fossiilista polttoainetta käytetä. Suomesta hankittavien alkuperätakuiden käyttämiseen MTK suhtautuu myönteisesti. MTK:n esittämää tilannetta, jossa alkuperätakuut hankittaisiin Suomen ulkopuolelta ja polttoaineena käytettäisiin fossiilista polttoainetta ei voida pitää teoreettisena huomioiden alkuperätakuiden ja polttoaineiden hintataso Suomen ulkopuolelta hankittuina ja tarjoushinnan painava merkitys esitetystä pisteytyksessä. Fossiiliseen polttoaineeseen perustuva joustomekanismi hidastaisi myös Suomen ilmastopoliittisten tavoitteiden toteutumista sektorilla, jota ei voida pitää päästövähennyksiltään vaikeana.

MTK ehdottaa tarjottavan kapasiteetin minimitehon laskemista ehdotetusta 5MW tasosta alemmas. Esimerkiksi 2MW minimitehoraja olisi samalla tasolla kestävyyslain laitoskokuokkarajan kanssa. Valvonnan näkökulmasta MTK:n ehdottama laitoskokuokkaraja ei sisältäisi uutta hallinnollista

kokoluokkarajaa, mutta mahdollistaisi useamman toiminnanharjoittajan kilpailla käänteisissä tarjouskilpailuissa. MTK pitää hyvänä, että aggregointi on mahdollista minimitehorajan saavuttamiseksi.

MTK:lle ei avaudu miksi toimintavelvoiteaika lyhenisi tilanteessa, jossa kapasiteetti valmistuu myöhässä? MTK:n näkemyksen mukaan olisi loogista ja tarjouskilpailuihin osallistuvien kannalta tasapuolista, jos toimintavelvoiteaika olisi kaikissa tapauksissa yhtenevä 10 vuotta riippumatta siitä milloin kapasiteetti valmistuu. Toimintavelvoiteajan alkaminen voitaisiin laskea hetkestä, kun kapasiteetti on tosiasiallisesti käyttöön otettu ja kytketty verkkoon. Sähköjärjestelmälle riittävän pitkstä toimintavelvoiteajasta on hyötyä, eikä tarjouskilpailun järjestäminen ilman selvää, ennustettavaa hyötyä sähköjärjestelmälle olisi ylipäätään mielekäästä.

MTK pitää Fingridin eriävässä mielipiteessään esiin nostamia näkökulmia painavina ja Suomen sähköjärjestelmän resilienssin näkökulmasta olennaisina. Näkökulmat ovat keskeisen tärkeitä koko fossiilittoman jouston primääriseen tarpeen näkökulmasta ja MTK toivoo niiden huomiointia fossiilittoman jouston kehittämisen jatkotyössä. Esitetyssä pisteytysmallissa tarjotun hinnan paino olisi 80 % ja muille kriteereille asetettaisiin yhteenlaskettuna vain 20 % painoarvo. MTK:n näkemyksen mukaan esitetyillä muilla kriteereillä voisi olla suurempikin paino, että fossiilittomalla joustolla kyettäisiin vastaamaan parhaalla mahdollisella tavalla mekanismin primääriseen tarpeeseen.

Helsingissä 23.6.2025

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Anssi Kainulainen

Leena Kristeri

Energia-asiantuntija

Elinvoimajohtaja

Kainulainen Anssi

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry